

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio De Statv In Qvo Sint Beatorvm Animae Post
Hanc uitam, ante ultimi iudicij diem**

Dévay Biró, Mátyás

[Nürnberg], [1537]

VD16 D 1300

De Praedestinatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34195

Ambrosius de
dome p mng
math. 12.
roma. 3.
machab. 12.

probatum hoc figmentum eorum. & non uident miseri Paulum per similitudinē illis loqui. Vide Ambrosium, De donec pro nunq̄, non est cur in morer, neq; hic neq; in futuro, Matt. 12. Marcus 3. exponit in æternum. Locus Machab. 12. quasi unica arx est, ex qua contra nos pugnatur. Sed notum est iudicium ueteris ecclesiæ de eo libro, & prudens lector facile uidet, cur Iudas drachmas collegerit, ut .s. sup̄perstites Iudæi ea collatione testarentur, se mortuorum peccatum non probare, & deprecarentur Dominum, ne paucorum interemptorum peccatum noceret toti populo. Cui hæc non satisfaciunt, ille uideat cur unicam sententiam toti scripturæ opponat.

DE PRAEDESTINATIONE.

Dei uoluntas est
imple
1. 5. et 3.
ath. 7.
roma. 12.
ephes. 5.
1. cor. 2.

IN gratiam fratrum quibus hic desudatum est, non graua bor & de prædestinatione breuiter loqui. Multorum enim conscientia anguntur, cum audiunt Deum suos ab æterno elegisse, hæsitantes num & ipsi electi sint. Hi primum omnium sciant uoluntatem Dei duplicem esse, alteram reuelatam in scripturis, quod scilicet Deus pater uult omnes nos saluare per Christum. Ioan. 6. Hæc est uoluntas mei patris, ut qui uidet filium & credit in eum habeat uitam æternam. Et 3. Non misit Deus filium suum in mundum, ut iudicet mundum, sed ut saluetur mundus per ipsum. Matt. 7. Qui faciunt uoluntatem patris mei, & Rom. 12. Probetis quæ sit uoluntas Dei bona. Ephe. 5. Intelligentes quæ sit uoluntas domini. 2. cap. prioris Epistolæ ad Cor. Nos Christi senium tenemus. Hæc enim patris est uoluntas, in qua omnes Christiani certi esse debent, quod uelit nos saluare per Christum, sicut creauit per ipsum, & fides est ista certitudo salutis nostræ, Scio cui credidi, & certus sum.
Item

Item Heb. 10. In qua uoluntate patris sanctificati sumus per
oblationem corporis Iesu Christi semel. Altera uoluntas
non reuelata, cur hunc saluet, illum induret, occulto iudicio,
sed uero, De hoc iudicio ne sim⁹ curiosi, scientes quod Deus
omnia benefaciat ad gloriam suam, Rom. 9. Secundo in
hac controuersia sciamus, promissionem Dei, de nostra salu
te generalem esse. Iam in hoc simus, quod nos ab hac gene
ralitate excidere non sinamus. Vult enim omnes homines
saluos facere. 1. Ti. 2. Omnium dominus diues in omnes.
Rom. 10. ut omnium misereatur. 11. Sic Deus dilexit mun
dum, ut unigenitum suum daret, ut omnis qui credit in
eum, habeat uitam æternam. Iam si te inuenies in Christo
per fidem, inuenies te esse prædestinatum. Nam prædestina
tionis ratio, a uerbo Dei est incipienda. Qui enim uidet
me (dicit Christus Philippo) uidet patrem, Ioan. 14. Item,
Nemo nouit patrem nisi filius, & cui ipse uoluerit reuelare,
Matthæi 11. Qui est in sinu patris, ipse enarrauit, Ioan. 1.
Cæterum hæc promissio etsi sit generalis, tamen est gratua.
Prædestinauit te Deus, adoptauit in filium, elegit, non
respectu meritorum, operum, dignitatum, sed pure per Chri
stum, quem nobis gratis promissit. Ephe. 1. Elegit nos in
Christo ante mundi constitutionem. Item prædestinauit
nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum, in ipsum.
Item, Gratificauit nos in dilecto. Hezech. 36. Non propter
uos ego faciam domus Israel, sed propter nomen meum san
ctum. Item, Non propter uos faciam notum sit tibi. Deut.
9. Neq; enim propter iusticias tuas ingredieris, sed ut com
pleret uerbum suum dominus. Causa ergo electionis siue
prædestinationis nostræ, est misericordia Dei, charitas Dei
qui prior nos dilexit, Iere. 31. Charitate perpetua dilexi te,
ideo attraxi te miserans. Ab æterno Deus elegit suos, quæ
æterna electio excludit temporarium meritum, operum &
dignitas

Hebre. 10.

Roma. 9.

1. Tim. 2.

Roma. 10. & 11.

Joan. 14.

Matth. 11.

Joan. 1.

Ephe. 1.

Hezech. 36.

Deut. 9.

Ierem. 31.

Augustinus

Ambrosius

Haymo

Certitudo dnr

dignitatum nostrarum, qui cum nondum nati essent, aut aliquid boni aut mali fecissent, ut electio Dei secundum propositum maneret &c. Elegit autem in numero, omnia enim in numero, & pondere, & mensura disposuisti, nec electorum numerus potest uel augeri rel minui. Vnde & Augustinus in soliloquijs, cap. 28. Quos igitur, inquit, tibi elegisti de multis, ipsos mundas, quorum nomina, numerumque tu nosti, qui nequaquam possunt perire, quibus omnia cooperantur in bonum, etiam ipsa peccata, & quos antequam faceres cœlum & terram præsciuisisti ad mortem æternam, illis omnia cooperantur in malum. Ambrosius de uocatione Gentium libro 2. cap. ultimo; Benedictus Deus & pater domini nostri Iesu Christi, & cætera sub eiusdem sensus prædicatione subnectit, docens donum atque opus gratiæ in æterno semper Dei mansisse consilio, omnemque adoptionis filios, non solum in eo tempore, quo iam existentes uocati sunt, sed etiam priusquam mundus conderetur electos, in qua electione, quicquid hominum præcognitum non est, nulla eidem ratione sociabitur. Omnes enim qui ad regnum Dei, de cuiuslibet temporis uocatione uenturi sunt, in ista quæ secula cuncta præcessit, adoptione signati sunt, & sicut nullus infidelium in hac sorte numeratus est, ita nullus piorum ab hac sorte discretus est. Hæc autem æterna & semper tranquilla cognitio nulla nos urget necessitate peccandi, nec inde manat iniquitas unde iusticia. Haymo Dominica post trinitatem 5. Vidit duas naues quas bene Iesus uidisse perhibetur, quia in utroque populo nouit, qui sunt eius. Et apud ipsum est certus numerus electorum suorum. Adhæc non incommode quidam de duplici certitudine, externa & interna texunt sermonem. Interna certitudo, est ipsa fides, & unica in Christum fiducia. Tu ipse fac periculū, si tantum Christum habes anchoram salutis tuæ, si credis promissionem &

nem & generalem esse, & gratuitam. Externa certitudo, sacramēta, crux, bona opera. Nam ut Petrus docet 2. Petri 1. *2. petri. 1.*
Vocatio per bona opera certior faciēda. Vt. n. manus admo-
ta igni sentit calorē, ita piorum conscientia certae sunt, de
sua salute. Rationem autē praedestinationis, apposite scripsit
Paulus Rom. 8. Quos praesciuit, hos & praedestinavit; quos *Roma. 8.*
praedestinavit, hos & uocavit; quos uocavit, hos & iustifi-
cavit; quos iustificavit, hos & magnificavit. Hic praescien-
tia non opponitur praedestinationi, quos ab aeterno elegit,
hos uocat uerbo externo, uel interna inspiratione spiritus,
tales iustificat fide, & magnificat dotibus glorificationis.
Augustinus eodem modo in Soliloquijs cap. 28. Sine eorum *Augustinus?*
meritis praedestinati ante mundum, uocati de mundo, ius-
tificati in mundo, & magnificati eos post mundū. Scias ergo
te uere esse praedestinatum, & scias per quem, & cuius gratia
Regula autem certa praedestinationis fides est. Huc adscri-
bam suauissimam Bernhardi sententiam sermone quinto- *Bernardus*
de dedicatione. Quis poterit saluus esse dicunt discipuli,
Saluatoris, & ille: Apud homines hoc impossibile est, sed
non apud Deum. Haec tota fiducia nostra, haec unica conso-
latio nostra, haec tota ratio spei nostrae. Sed de possibilitate
iam certi, de uoluntate quid agimus? Quis scit si dignus est
amore an odio? Quis nouit sensum domini? Iam hic plane
fidem nobis subuenire necesse est, hic oportet succurrere ue-
ritatē, ut quod de nobis latet in corde patris, nobis per ipsius
spiritum reueletur, & spiritus eius testificans persuadeat spi-
ritui nostro, quod filij Dei sumus. Persuadet autē uocando, &
iustificando gratis per fidem. Haec ille: Nihil prodest tibi
scire, apud Deum te esse praedestinatum, nisi & fide sis certior
factus de tua praedestinatione. Haec etsi crasse, scripsi tamen
ad piorum fratrum consolationem. Ex his domine Francisce
pro tua poteris dexteritate despicere, ego ne an Frater ius-
tiores habeat causam, Vale, & seruet te Christus.